

رضایت نامه

عبارت است از امضاء مدرکی که بیمار قبل از تن دادن به هرگونه درمانی از کلیه خطرات عمل، راه های درمانی و جایگزین و خطرات آن توسط پزشک آگاهی پیدا کند.

عنصر قانونی رضایت(بند ۲ ماده ۵۹ قانون مجازات اسلامی):

هر نوع عمل جراحی یا طبی مشروع که با رضایت شخصی اولیاء یا سرپرستان یا نمایندگان قانونی آنها و رعایت موازین فنی و عملی و نظامات دولتی انجام شود جرم نخواهد بود.

انواع رضایت:

- رضایت ضمنی
- رضایت صریح یا آشکار

الف: رضایت ضمنی یا تلویحی

رضایتی است که بیمار آن را با عمل یا گفتار خود نشان می دهد . به مجرد این که بیماری از بین پزشکان متعدد فرد خاصی را انتخاب کرده و جهت معاینه به مطب او مراجعه کند نشانگر رضایت تلویحی او به اقدامات تشخیصی و درمان توسط اوست.

ب: رضایت صریح یا آشکار

رضایتی است که به موجب آن بیمار به پزشک خود اختیار می دهد تا نسبت به معالجه بیماری خاص وی اقدام نماید . در این نوع رضایت ، پزشک راسا "به طور روشن و صریح مبادرت به اخذ رضایت از بیمار می نماید که می تواند مکتوب یا شفاهی باشد.

رضایت آگاهانه :رضایت آگاهانه موافقت بیمار به منظور اجازه انجام مواردی مانند جراحی است . این رضایت باید بر اساس آن اطلاعات ، تصمیم گیری هوشمندانه وبا آگاهی صورت بگیرد . در پزشکی بیشتر حوزه های قضایی هر فرد بزرگسال و عاقلی حق دارد تعیین کند چه نوع درمان پزشکی را برایش اعمال نمایند.

- معیار کسب رضایت آگاهانه:
- بیمار باید داوطلبانه رضایت دهد .
- بیمار باید توانایی دادن رضایت را داشته باشد .
- بالغ باشد .
- در مواردی که بیمار خردسال است یا بالغی که توانایی رضایت ندارد پدر بیمار و یاجد پدری ویا قیم قانونی بیمار(در صورت فوت)باید رضایت دهد .
- بیمار باید درک کامل و بصیرت کلی از مداخلات پزشکی و خطرات جانبی منافع و شیوه های گوناگون درمانی داشته باشد .
- ارائه دهندگان خدمات پزشکی باید قبل از انجام هر مداخله پزشکی رضایت آگاهانه را از بیمار اخذ نمایند.

- ارائه دهندگان خدمات پزشکی باید رضایت نامه را مستند نمایند . برای این منظور رضایت نامه امضاء شده که توافقی است بین و خدمت دهنده و دریافت کننده خدمت باید تنظیم گردد .

رضایت نامه در موارد اورژانسی

در صورتی که بیمار هوشیار نباشد و فرصت کافی برای اطلاع به اولیاء وی وجود نداشته باشد بهتر است به اطلاع مقامات قضایی رسانده شود و مجوزی جهت اقدامات درمانی دریافت گردد . اگر برای اطلاع دادن به مقامات قضایی فرصت کافی وجود نداشته باشد با سهپزشک کمیسیون پزشکی تشکیل می شود . در موارد خیلی اورژانسی که فرصت برای هیچ کاری وجود نداشته باشد پزشک موظف است بدون هیچ رضایت نامه ای درمان را شروع کند.

نکاتی که در هنگام اخذ رضایت میبایست مورد

توجه قرار داد:

- رضایت نامه های پشت برگ پذیرش بهتر است در دو نسخه اخذ شود .
- قسمتهای خالی رضایت کاملا تکمیل شود .
- رضایت نامه باید دارای امضا و اثر انگشت باشد .
- با توجه به ماده 59 قانون مجازات اسلامی، رضایت و برائت را باید اول از همه از خود بیمار اخذ نمود، مگر در افراد بیهوش، نابالغ و

مجنون، که باید از ولی آنها رضایت و براءت گرفت.

- از نظر شرع مقدس اسلام منظور از ولی، به ترتیب اولویت، پدر، جد پدری، حاکم شرع، و در شرایط خاص بستگانی از اومی باشند.
- رضایت و براءت نباید با تحکم، توسل به زور، ترسانیدن و یا فریب دادن بیمار و بستگانش گرفته شده باشد.
- لازم است هنگام اخذ رضایت عوارض شایع بیماری و یا اقدام درمانی و جراحی با بیانی که برای بیمار قابل فهم باشد و با توجه به موقعیت فرهنگی و سطح تحصیلی وی بیان شود.
- در هنگام اخذ رضایت حضور شهود امضاء کننده فرم نیز مفید است.
- بهتر است در پر کردن فرم رضایت و براءت افرادی که ریسک بیشتری دارند دقت بیشتری صرف شود.

مواردی که نیاز به اخذ رضایت نیست

- معاینه و اعلام سلامت فرد از نظر ابتلا به بیماری های مسری جهت اعلام به وزارت بهداشت.
- معاینات متداول هنگام ورود به زندان، پرورشگاه و نظایر آن.
- معاینه به دستور مراجع قضایی و محاکم.
- معاینه مهاجران و مسافران به کشورهای گوناگون قبل از عزیمت و یادر مبادی ورودی کشورها و قرنطینه ها.
- معاینات بهداشتی پرسنل صنایع غذایی.
- معاینات متداول استخدامی و حین خدمت.
- معاینات دوره ای کودکان در مدارس.
- معاینات ورزشکاران هنگام گزینش و یا در حین بازی در تیم های ورزشی.
- معاینات پزشکی قانونی
- در موارد ضروری، فوری و اورژانس اخذ رضایت لازم نمی باشد.

باسمه تعالی

بیمارستان خاتم الانبیا خفر

رضایت نامه

تهیه کننده: خانم صداقت

کارشناس مدارک پزشکی

تایید کننده: خانم موسوی

سوپروایزور آموزشی

گروه هدف: آموزش به همکار

تاریخ: آذر ماه 93